

هدف، گسترش معارف اهل بیت(ع) است نه تغییر مذهب دیگران

مهم برای اهل بیت(ع) آگاه ساختن مردم نسبت به حق و باطل بوده است، آگاهی می تواند آنها را ملزم به انتخاب راه حقی کند که توسط آن بزرگواران ترسیم شده است.

مهم برای اهل بیت(ع) آگاه ساختن مردم نسبت به حق و باطل بوده است، آگاهی می تواند آنها را ملزم به انتخاب راه حقی کند که توسط آن بزرگواران ترسیم شده است.

به گزارش خبرگزاری مهر، یادداشت ذیل، مطلبی است که توسط حجت الاسلام مهدی مسائلی نوشته شده است، وی معتقد است تغییر مذهب اهل سنت به ضرر شیعه است. اکنون متن کامل یادداشت وی را با هم می خوانیم:

یکی از انحرافات تبلیغی روحانیون شیعه در مواجهه با اهل سنت، آن است که بسیاری از مبلغین شیعه به جای انتقال معارف الهی اهل بیت- علیهم السلام- و گسترش آنها به فکر گسترش تشیع و به عبارتی صریح تر تغییر عنوان مسلک و مرام اهل سنت هستند، یعنی آنها فقط می خواهند افرادی عنوان مسلک خویش را تغییر داده و نام شیعه بر خود بگذارند. این مطلبی است که تعدادی از روحانیون شیعه بی پرده از آن سخن می گویند البته در این میان گروهی نیز اگرچه صریحاً از تغییر مذهب اهل سنت سخن نمی گویند، ولی به گونه ای صحبت و رفتار می کنند که مشخص است هدف آنها از تعامل با اهل سنت تغییر عنوان مذهب آنهاست.

هرچه هست این گونه تعامل با اهل سنت نه تنها به نفع شیعه نخواهد بود بلکه به عنوان مانعی جدی در راه انتقال معارف مکتب اهل بیت- علیهم السلام- به شمار می آید. زیرا اگرچه ممکن است در مواردی چند، افرادی عنوان مسلک و مرام خویش را تغییر داده و نام شیعه بر خویش بگذارند، ولی در کل، این گونه تعامل با اهل سنت ضمن تشدید بدبینی آنها نسبت به شیعیان و خصوصاً عالمان شیعه، تعصبات کور مذهبی آنها را شعله ور نموده و فاصله ای از جنس جمود و تعصب میان مذاهب اسلامی به وجود می آورد.

آن گونه که بسیاری از عالمان اهل سنت برای جلوگیری از نفوذ سازمانی تشیع دست به تکفیر و جریان سازی علیه آن می زنند، بدیهی است که اگرچه این گونه اقدام ها فی نفسه عملی ناصواب است اما عکس العملی در مقابل اقدامات تبلیغی نابجای روحانیون شیعه می باشد.

تشیع را محصور نکنید!

به دیگر سخن، تعامل نادرست بعضی از روحانیون شیعه با اهل سنت منجر می شود که تشیع در حصار خودساخته ای محصور و محدود گردد. چنانچه امروز در بسیاری از کشورهای اسلامی فعالیت های شیعیان با محدودیت های فراوانی روبرو است و نشر و پخش کتاب های عالمان شیعه ممنوع می باشد؛ بی شک بخشی از این محدودیت ها به روش تبلیغی نادرست روحانیون شیعه و تعامل ناصواب آنها با اهل سنت باز می گردد.

همه اینها در حالی است که ائمه اطهار- علیهم السلام- هیچ گاه در پی تغییر عنوان مسلک و مرام مسلمانان نبودند، بلکه همواره با انتقال و گسترش معارف الهی خویش، به تبیین خطوط انحراف پرداخته و طریق حق را برای آنها نمایان می ساختند و این بدان خاطر بود که دعوت آن بزرگواران دعوت به سوی خویش شدن نبود بلکه دعوت به سوی حقیقتی بود که ایشان طریق وصول به آن بودند.

شاهد سخن این که در طول حیات ائمه اطهار- علیهم السلام- بسیاری از عالمان اهل سنت همنشین و مُصاحب ایشان بودند و همیشه مراتب علاقه معنوی خویش را به آنها اظهار نموده و حتی گاهی سرسپردگی خویش را نسبت به اهل بیت- علیهم السلام- اعلام می داشتند، اما در هیچ موردی دیده نشده است که ائمه اطهار- علیهم السلام- بخواهند عنوان مسلک مسلمانی را تغییر دهند بلکه مهم برای اهل بیت- علیهم السلام- آگاه ساختن مردم نسبت به حق و باطل بوده است، آگاهی می تواند آنها را ملزم به انتخاب راه حقی کند که توسط آن بزرگواران ترسیم شده است. چنانچه عبدالسلام هروی می گوید: از امام رضا - علیه السلام - شنیدم که چنین می فرمود: «رَحِمَ اللَّهُ عَبْدًا أَحْيَا أُمَّرْتَا؛ خداوند رحمت کند کسی را که امر ما را زنده بدارد.»

عرض کردم: «وَ كَيْفَ يُحْيِي أُمَّرَكُم؟ چگونه امر شما زنده شود؟» حضرت فرمودند: «يَتَعَلَّمُ عُلُومَنَا وَ يُعَلِّمُهَا النَّاسَ فَإِنَّ النَّاسَ لَوْ عِلِمُوا مَحَاسِنَ كَلَامِنَا لَاتَّبَعُونَا؛ علوم ما را بیاموزد و به مردم بیاموزاند، زیرا اگر مردم بر آن گفتار نیک اطلاع می یافتند، از ما پیروی می کردند.» [۱] همچنین امام صادق- علیه السلام نیز در روایت دیگری می فرمایند: «رَحِمَ اللَّهُ عَبْدًا حَبَّبَنَا إِلَى النَّاسِ وَ لَمْ يُبَغِّضْنَا إِلَيْهِمْ وَ أَيْمَ اللَّهُ لَوْ يَرْوُونَ مَحَاسِنَ كَلَامِنَا لَكَانُوا أَعَزَّ وَ لَمَّا اسْتَطَاعَ أَحَدٌ أَنْ يَتَعَلَّقَ عَلَيْهِمْ بِشَيْءٍ [۲]؛ یعنی: رحمت خدا بر آن بنده ای که ما را نزد مردم [عامه] محبوب گرداند و منفور آنان نکند. به خدا قسم، اگر محاسن سخن ما را روایت می کردند، ارجمندتر بودند و هیچ کس نمی توانست بدانها هیچ نسبتی بدهد.» [۳]

تبلیغ شیعه با مناظره و مجادله امکان پذیر نیست

آری برخلاف تصور عده ای از شیعیان که فکر می کنند تبلیغ شیعه با مجادله ها و مناظره های خصمانه صورت می گیرد، اهل بیت- علیهم السلام- نشر و بیان مُحکّمات و محاسن کلام ایشان را عامل اصلی گسترش معارف شیعه و جذب مسلمانان به این مکتب می دانستند. گستردگی روایات اهل بیت- علیه السلام- در این زمینه بسیار زیاد است ولی می توان روح حاکم بر همه آنها

را در این سخن حکیمانه امام صادق- علیه السلام- یافت: « فَمَا تَحْرِقُوا بِهِمْ أَمْ مَا عَلِمْتُمْ أَنَّ إِمَارَةَ بَنِي أُمَيَّةَ كَانَتْ بِالسَّيْفِ وَالْعَسْفِ وَالْجَوْرِ وَأَنَّ إِمَارَتَنَا بِالزَّقِّ وَالْثَأْفِ وَالْوَقَارِ وَالتَّقِيَّةِ وَحُسْنِ الْخُلُطَةِ وَالْوَرَعِ وَالْإِجْتِهَادِ؟! فَرَعَبُوا النَّاسَ فِي دِينِكُمْ وَفِيمَا أَنْتُمْ فِيهِ [۴] ؛ یعنی: پس شما بر مردم فشار نیاورید، مگر نمی دانی که فرمانروایی دولت بنی امیه به زور شمشیر و فشار و ستم بود، ولی فرمانروایی ما با مدارا و مهربانی و متانت و تقیه و معاشرت نیکو و پاکدامنی و کوشش است؟! پس کاری کنید که مردم به دین شما و مسلکی که دارید رغبت پیدا کنند.»

البته همان گونه بیان شد سیره عملی و رفتاری ائمه شیعه نیز در این مسیر بهترین الگو برای شیعیان است؛ رفتاری که موجب می شد بسیاری از عالمان اهل سنت حتی شاگردی ایشان را کنند. مسلماً امامت مذهب خاصی، مثل مذهب شیعه امامیه را داشتن و در عین حال محبوب و مُراد پیشوایان مذاهب دیگر بودن، مُدارای عمیق و وسیعی را در رفتار عملی می طلبد که باعث جذب و جلب نظر مخالفان شود؛ زیرا کوچک ترین برخورد تند و بدرفتاری باعث تنفر و دوری آنها می شود.

پانزده شت:

[۱]. شیخ صدوق، عیون أخبار الرضا، ج ۲، ص ۲۷۵ و معانی الأخبار، ص ۱۸۰ و مصادقة الإخوان، ص ۳۶ و شیخ حر عاملی، وسائل الشیعة، ج ۲۷، ص ۹۲ و بحار الانوار، ج ۲، ص ۳۰ و سیدحسین بروجردی، جامع احادیث الشیعة، ج ۱، ص ۲۳۸.
[۲]. علی بن بابویه، فقه الرضا، ص ۳۵۶؛ شیخ کلینی، کافی، ج ۸، ص ۲۲۹؛ علی بن حسن بن فضل طبرسی، مشکاة الانوار فی غرر الاخبار، ص ۳۱۷ و بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۳۴۸. (سند این روایت صحیح است. حمید بن زیاد عن الحسن بن محمد عن وهیب بن حفص عن اُبی بصیر)

[۳]. روایتی بدین مضمون فراوان از ائمه - علیهم السلام - نقل شده است همچنان که امام صادق - علیه السلام - می فرمودند: رَحِمَ اللَّهُ عَبْدًا اجْتَرَّ مَوَدَّةَ النَّاسِ إِلَى تَفْسِهِ فَحَدَّثَهُمْ بِمَا يَعْرِفُونَ وَ تَرَكَ مَا يُتَكْرَهُونَ؛ رحمت خدا بر بنده ای باد که به قدر فهم مردم سخن گوید و آنچه را که باور ندارند نگوید و با این روش محبت مردم را به خود جلب نماید. رک: شیخ صدوق، الخصال، ص ۲۵؛ حسن بن سلیمان حلی، مختصر بصائر الدرجات، ص ۱۰۱؛ قاضی نعمان مغربی، شرح الأخبار، ج ۳، ص ۵۹۰ و سیدحسین بروجردی، جامع احادیث الشیعة، ج ۱۴، ص ۵۳۵.

[۴]. شیخ صدوق، خصال، ص ۳۵۴ و شیخ حر عاملی، وسائل الشیعة، ج ۱۶، ص ۱۶۴